

Wydział Kontroli

WK-III.421.2.7.2024

Szanowna Pani
Mirosława Romatowska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Starych Juchach
ul. Ełcka 17
19-330 Stare Juchy

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach**, ul. Ełcka 17, 19-330 Stare Juchy (REGON: 519-46-94-36; NIP:848-16-80-141).

W okresie objętym kontrolą wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach nadzorowała **Pani Mirosława Romatowska**, która pełni funkcję Kierownika jednostki kontrolowanej od 5 stycznia 2017 roku.

(dowód: akta kontroli: 12.8 s.4; 12.9 s. 3)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

- **Paulina Sigiel** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, delegatura w Ełku;
  - legitymacja służbowa nr 41/2020 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
  - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 14 listopada 2024 roku nr FK-IV.0030.526.2024 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach.

(dowód: akta kontroli: 4)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 2 grudnia 2024 roku do 9 grudnia 2024 roku. Odnotowana została pod pozycją 2/2024 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy w Starych Juchach.

(dowód: akta kontroli: 12.8 s. 33)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a

pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Ełku, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie którego okazano upoważnienie do kontroli oraz legitymację służbową kontrolera. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została spotkaniem z Kierownikiem, w czasie którego kontroler przekazał wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformował o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego. Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy WK-III.431.2.7.2024.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie: zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz realizowania ustawowych zadań dotyczących opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy i zadań ustawowych z tym związanych;

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2022/2023 (od 1 listopada 2022 roku do 31 października 2023 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.*

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie.**

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych za kwartał IV 2022 oraz kwartał I, II i III 2023 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie od 1 listopada 2022 roku do 31 października 2023 roku z dotacji Wojewody na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach

rodziny na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono **1.302.843,69 zł** , w tym na:

- Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami - kwotę **337.064,69 zł (3.097 świadczeń)**;
  - Świadczenie pielęgnacyjne - kwotę **693.638,00 zł (293 świadczenia)**
  - Specjalny zasiłek opiekuńczy – kwotę **0,00 zł (0 świadczeń)**
  - Zasiłek pielęgnacyjny – kwotę **165.118,00 zł (765 świadczeń)**
  - Świadczenie rodzicielskie – kwotę **72.470,00 (79 świadczeń)**
  - Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – **7.000,00 (7 świadczeń)**.
2. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów. Wójt Gminy Stare Juchy - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych przeznaczył w: IV kwartale 2022 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2023 roku kwotę **77.106,29 zł**.

(dowód: akta kontroli: 12.1-12.5; 12.9 s. 14)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Stare Juchy liczy ok. 3520 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Wójt Gminy Stare Juchy. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach. W kontrolowanej jednostce decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Stare Juchy.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Nr IX.63.2015 Rady Gminy Stare Juchy z dnia 29 września 2015 roku (statut zmieniano dwukrotnie). Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej – między innymi - stanowił, że „(...) § 6 pt. 2 „Ośrodek realizuje zlecone gminie zadania z zakresu świadczeń rodzinnych(...)”.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli - określał *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach* wprowadzony Zarządzeniem Nr 4.2024 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach z 11 lipca 2024 roku. Po dokonanej analizie tego dokumentu kontroler stwierdził, że obowiązujący *Regulamin Organizacyjny* był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 12.8 s. 15-32; 12.9 s.1 – 2; 12.9 s. 11)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą, zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowane były przez dwóch pracowników,

którzy bezpośrednio podlegali Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach. Pracownicy zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadali aktualny zakres czynności oraz upoważnienia udzielone przez Wójta Gminy Stare Juchy - niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach realizował zadania wynikające ze Statutu, Regulaminu organizacyjnego oraz upoważnień wydanych przez organ właściwy.

W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący kontrolowane zadania nie uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań.

(dowód: akta kontroli 12.8 s. 1-14)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach mieści się pod adresem: ul. Ełcka 17, 19-330 Stare Juchy, w budynku jednopiętrowym, wolnostojącym, należącym do prywatnego właściciela. Realizacja zadań objętych kontrolą odbywa się w pomieszczeniu na piętrze budynku o powierzchni ok. 15 m². Stanowiska pracy osób realizujących zadania objęte kontrolą wyposażone są w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe, w pokoju jest miejsce dla interesantów służące wypełnianiu wniosków. W budynku Ośrodka występują bariery architektoniczne dla osób z niepełnosprawnościami. Osoby niepełnosprawne ruchowo, po telefonicznym uzgodnieniu przyjmowane są w budynku oddalonym o ok. 200 m od Ośrodka tj. w Bibliotece – Centrum Informacji i Kultury w Starych Juchach. Akta spraw gromadzone są w teczkach osobowych, opisanych imieniem i nazwiskiem opatrzone pozycją klasyfikacyjną zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt. Teczki wpięte są w segregatorach w porządku alfabetycznym. Następnie są przechowywane w zamykanych na klucz szafach biurowych ustawionych w pomieszczeniu zajmowanym przez pracownika realizującego zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Kontrolerowi okazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawartą z Sygnity Spółka Akcyjna. Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli:12.6; 12.9 s. 11-13)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach wynika, że w okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga dotycząca świadczeń rodzinnych.

(dowód: akta kontroli: 12.9 s. 10)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerowi materiałów wynika, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach prowadził **148** postępowań administracyjnych dotyczących rozpatrywania przyjętych wniosków o przyznanie świadczeń w sprawie ustalenia uprawnień do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **118** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym: wydano 5 decyzji odmownych);
- **5** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia rodzicielskiego (brak było decyzji odmownych);
- **9** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (brak było decyzji odmownych);
- **9** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego (brak było decyzji odmownych);
- **7** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego (w tym: wydano 5 decyzji odmownych).

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach nie prowadzono postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach prowadzono 3 postępowania związane z ustalaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu.

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach nie prowadzono postępowań w sprawie rozłożenia kwoty zobowiązań na raty oraz nie prowadzono postępowań w sprawie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń.

Ponadto wpłynęło 8 odwołań dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego, z tego: 1 sprawa została utrzymana w mocy, 7 spraw zostało uchylonych i w tych sprawach organ drugiej instancji orzekł co do istoty sprawy.

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Juchach skontrolowano akta **22** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **24 postępowania administracyjne** - zakończone wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Juchach w okresie objętym kontrolą – z zakresu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli: 12.7)

VI. Kontroli i analizie poddano:

- **10 spraw** związanych z zasiłkiem rodzinnym, w których prowadzono **12 postępowań administracyjnych**, w tym:
  - **8** postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
  - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego,
  - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających nienależnie pobrane świadczenia.

(dowód: akta kontroli: 12.7, 15-16)

- **3 sprawy** związane z zasiłkiem pielęgnacyjnym, w którym prowadzono **3 postępowania administracyjne**, w tym:
  - **3** postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 12.7, 18)

- **3 sprawy** związane ze świadczeniem rodzicielskim, w którym prowadzono **3 postępowania administracyjne**, w tym:
  - **3** postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do świadczenia rodzicielskiego.

(dowód: akta kontroli: 12.7, 17)

- **3 sprawy** związane z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, w których prowadzono **3 postępowania administracyjne**, w tym:
  - **3** postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

(dowód: akta kontroli: 12.7, 14)

- **3 sprawy** związane ze świadczeniem pielęgnacyjnym, w których prowadzono **3 postępowania administracyjne**, w tym:
  - **3** postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego; świadczenie pielęgnacyjne zostało przyznane przez SKO.

(dowód: akta kontroli: 12.7, 19)

VII. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Kontroli i analizie poddano akta 3 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne – w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca lipca 2023 roku oraz września 2023 roku.

(dowód: akta kontroli: 13)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolera próby badawczej.

VIII. Ustalone uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **uchybień, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.**

1. W **2 przypadkach**, co stanowiło **ok. 8,33 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (24), w decyzjach przyznających prawo do świadczeń – nie wyszczególniono faktycznej wysokości osiągniętego dochodu w przeliczeniu na osobę w rodzinie (ustalonego w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego).

(dowód: akta kontroli: 15)

dotyczy decyzji:

GOPSŚR.5220.000079.2022; GOPSŚR.5220.000125.2022

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień zakończenia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonego postępowania administracyjnego.

2. W **8 przypadkach**, co stanowiło **ok. 33,33 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (24), w decyzjach administracyjnych dotyczących przyznania zasiłku rodzinnego brak było pouczenia wynikającego z art. 7 ustawy o świadczeniach rodzinnych o przypadkach kiedy zasiłek rodzinny nie przysługuje.

(dowód: akta kontroli: 15)

dotyczy decyzji:

GOPSŚR.5220.000079.2022; GOPSŚR.5220.000098.2022; GOPSŚR.5220.000096.2022;
GOPSŚR.5220.000111.2022; GOPSŚR.5220.000115.2022; GOPSŚR.5220.000125.2022;
GOPSŚR.5220.000013.2023; GOPSŚR.5220.000010.2023.

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych, lecz świadczy o nie przestrzeganiu obowiązku wynikającego z art. 9 Kpa w przedmiocie należytego i wyczerpującego informowania stron postępowania administracyjnego o okolicznościach

faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie praw i obowiązków uczestników tego postępowania.

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień jest niewystarczający nadzór Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Juchach nad realizacją zadań w okresie objętym kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

- 1/ W treści uzasadnienia decyzji przyznającej świadczenie, wyszczególnić faktyczną wysokość uzyskiwanego dochodu w przeliczeniu na osobę w rodzinie ustalonego w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego.
- 2/ Przekazywanie informacji dla osób pobierających zasiłki rodzinne na temat przypadków (zdarzeń), w których świadczenia nie przysługują zgodnie z art. 7 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
*Radosław Król***

Do wiadomości:

1. Ewa Jurkowska - Kawałko – Wójt Gminy Stare Juchy.